

CASUÏSTIEK

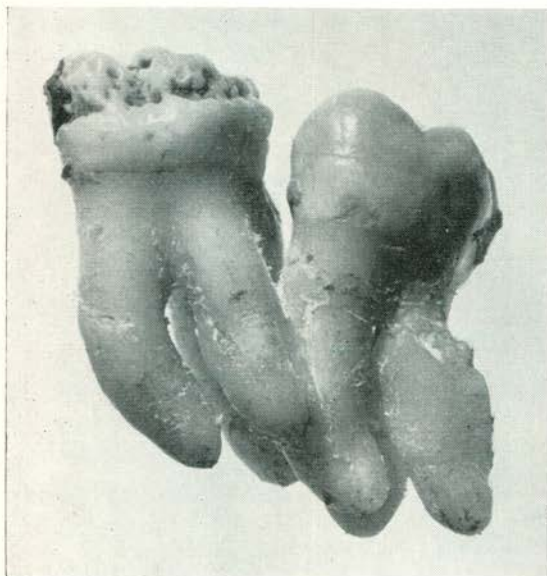
EEN GEVAL VAN CONCRESCENTIE VAN TWEE BOVENMOLAREN

G. K. VAN DONGEN

In de handboeken wordt de concrescentie vrijwel steeds behandeld in het hoofdstuk van de dubbeltanden, samen met schizodontie, synodontie en dens in dente. Theoretisch is dit enigszins onlogisch omdat de pathogenese van deze afwijkingen geheel verschillend is. Immers, aan de meeste gevallen van schizodontie en synodontie en van dens in dente ligt een stoornis in de epitheliale tandlijst ten grondslag, waarvan dan secundair een defect in de ontwikkeling van de schede van HERTWIG het gevolg is, waardoor afwijkingen in de vorm van de wortels kunnen ontstaan.

Bij concrescentie, dat per definitie een vereniging van de wortels van (buur) elementen is alléén door een vergroeiing van het cement, is er primair sprake van een afwijkend verloop van de schede van HERTWIG, vermoedelijk ten gevolge van uitwendige factoren.

Praktisch is het echter vaak niet mogelijk om zonder histologisch onderzoek van de betreffende elementen te bepalen of er al dan niet ook nog een verbinding bestaat tussen het dentine van de betrokken elementen. Ook met behulp van röntgenfoto's kan men het in dit opzicht slechts brengen tot het aannemen van een waarschijnlijke aanwezigheid van concrescentie.

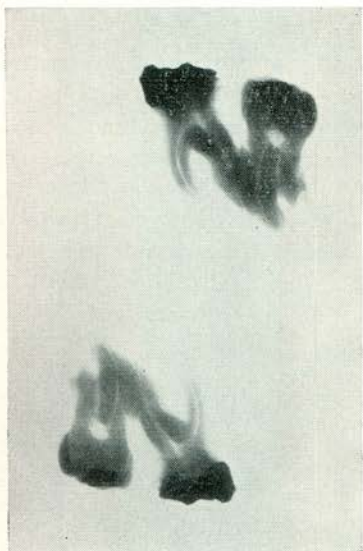
Concrescentie treedt op in een later ontwikkelingsstadium van de tanden dan de andere vormen van dubbeltandformaties en wel wanneer de wortels geheel zijn aangelegd en voor het grootste deel gevormd. De verbinding zou kunnen optreden voor of na de doorbraak van betrokken elementen (BOYLE, THOMA). Hierbij moet worden aangetekend, dat het optreden vóór de doorbraak nogal eens zal leiden tot impactatie.

Als oorzaken voor concrescentie worden genoemd: traumata en spanningen binnen de tandboog, waarbij in het molaargebied voornamelijk de derde molaar

voor deze spanningen verantwoordelijk wordt gesteld. Over de frekwentie van concrescentie is weinig bekend. W. MEYER vermeldt, dat dubbeltanden voornamelijk voorkomen in het front, „an sich und unter sich” praktisch niet in het gebied van de premolaren en van de eerste en de tweede molaar, maar wel zeer vaak in het gebied van de derde molaar. THOMA geeft aan, dat hem een publicatie bekend is van een geval van concrescentie waarbij een hoektand en twee premolaren betrokken waren.

Het geval waarvan hier verslag wordt gedaan betreft een eerste en een tweede molaar rechts uit de bovenkaak. De kroon van de eerste molaar vertoont glazuurhypoplasieën. De disto-buccale wortel van de eerste molaar en de mesio-buccale wortel van de tweede molaar zijn vergroeid evenals de beide palatinale

wortels. Distaal op de palatinale en de disto-buccale wortel van de tweede molaar zijn hypercementotische uitgroeiingen waar te nemen. De vergroeiing van de wortels strekt zich uit over de apicale helft van de wortels, de kronen liggen dus geheel vrij en er is een opening waardoor het intercoronaire gebied in verbinding staat met het interradiculaire (zie afb.) Op röntgenfoto's waren duidelijk gescheiden kanalen in de wortels waar te nemen.

Het zeer rudimentaire restgebit waaruit deze elementen werden verwijderd gaf niet veel aanwijzingen. Er bestond een sterk gecompriëerde bovenkaak en een progene beet, terwijl de onderkaak normaal was. Het lijkt dus voor de hand te liggen dat een progene (dwang)beet in samenwerking met de predispositie van de tweede molaar voor het vormen van hypercementosen (W MEYER) verantwoordelijk moet worden gesteld voor het ontstaan van deze afwijking.

Literatuur:

G. BOERING: „Dubbeltanden”, T.v.T. 1958, blz 734 e.v.

WILHELM MEYER: Pathologie der Zähne und des Gebisses, in: HÄUPL-MEYER-SCHUCHARDT: Die Zahn-Mund und Kieferheilkunde.

THOMA: Oral pathology.

Nieuwerkerk a/d IJssel